

عواقب آزار و خودپسندی در دوستی / نگاه هم باید بی آزار باشد

ائمه اهل بیت(ع) دستور می‌دهند که زندگی دوستان برپایه انصاف و احسان و ترحم قرار داده شود و هیچ کس به دیگری بدی نکند و به یکدیگر حسد نوززند.

خبرگزاری مهر- ائمه اهل بیت(ع) دستور می‌دهند که زندگی دوستان برپایه انصاف و احسان و ترحم قرار داده شود و هیچ کس به دیگری بدی نکند و به یکدیگر حسد نوززند.

گاهی برخی از مردم به خود چنین اجازه‌ای را می‌دهند که دوستانشان را به دست یا به زبان خود بیازارند و متوجه این نیستند که کار خوبی انجام نمی‌دهند و از عواقب آن اطلاعی ندارند. گاهی دیده می‌شود که شخص سخت‌ترین واژه‌ها و گزنده‌ترین آنها را متوجه دوست خود می‌کند و از گفتن این سخنان احساس رضایت دارد و هیچ اعتنایی به حال دوست خود نمی‌کند و این کار را مایه تفریح و خوشحالی خود می‌داند.

برخی از افراد گاهی از دوستانشان بدون آگاهی و اطلاع آنها چیزی را بر می‌دارند و وی را رها می‌کنند که برای یافتن آن همه جا را جستجو کند و این جا و آن جا را بکاود در حالی که آن چیز ممکن است گرانبه‌ای و یا نزد او امانت باشد و در نتیجه فقدان آن به شدت دچار اضطراب و آزرده‌گی می‌شود و برای یافتن آن تلاش و وقت وسیعی را صرف کند و همین حال دوستان سخت دل و بد رفتار او به وی می‌نگرند و به او می‌خندند تا آنگاه که خوشمزگی و خوشحالی خود را به پایان برسانند، در این هنگام گمشده‌اش را به او می‌دهند و او آن را می‌گیرد در حالی که او با اندوه فراوان از این که گرفتار این‌گونه دوستان شده است دچار آزرده‌گی می‌شود و هرگاه ناخشنودی و رنجیدگی خود را به آنها اظهار کند پاسخ خواهند داد که ما با تو قصد شوخی داشته‌ایم و منظور بدی نداشتیم و دوستان دیگری را می‌بینیم که گاهی دوستش را با ضربات دردناکی می‌زند و هنگامی که دوستش اظهار ناراحتی می‌کند از او پوزش می‌طلبد به این که شوخی و مزاح می‌کند.

پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: کسی که برادر مؤمن خود را به آنچه که او خوش نمی‌دارد دیدار کند خداوند نیز در حق او بدی کند و روز قیامت او را دور سازد.

در این روزگار در جامعه ما از این نوع دوستان فراوانند و در میان آنها دارندگان انصاف بسیار اندکند چنان که امیر المؤمنین (ع) فرموده است: اندکی از دوستان دارای انصافند. به همین سبب است که در میان بعضی مردم اثری از برادری صحیح و دوستی صادقانه نمی‌یابیم. زیرا برخی مردم از حقیقت اسلام و تعالیم آن دور و بیگانه‌اند.

اسلام حتی سخت‌گیری در احقاق تمام حق خود از برادر دینی خویش را آزار رسانیدن و بدی کردن به او می‌داند بنابراین هرکس در حساب سخت‌گیری کند بدی کرده است. آری ائمه اهل بیت(ع) دستور می‌دهند که زندگی دوستان برپایه انصاف و احسان و ترحم قرار داده شود و هیچ کس به دیگری بدی نکند و به یکدیگر حسد نوززند. نیاز دوستی همین است اگر در دوستی انصاف ترحم و نداشتن حسد به کار گرفته نشود دوستی برقرار نخواهد بود و رابطه‌ها منجر به جدایی و دشمنی خواهد بود. پیامبر خدا(ص) فرموده است: برای مسلمانان روا نیست که به برادر دینی خود نگاهی اندازد که موجب آزار او شود. (جامع السعادت ج 2).

انسان خودپسند پیوسته برای وجود خودش کوشش و اهتمام دارد نه دیگران و درباره مصالح جز خودش نمی‌اندیشد عالی‌ترین چیزی که در زندگی مورد نظر است وجود خود و بلندترین آرزوی وی در دنیا حفظ مصالح خویش است.

خودپسندی صفتی نکوهیده و نفرت‌انگیز است که هر انسانی آن را زشت می‌شمارد. لیکن انسان‌هایی که از این خوی تهی باشند اندکند. همنشینی با انسان خودخواه قابل تحمل نیست و معاشرت با او گوارا نمی‌باشد و چه‌آنگونه که درباره خود فکر می‌کند نسبت به دوست خود نمی‌اندیشد و آنچه را که برای خود دوست می‌دارد برای او نمی‌خواهد و آنچه را که برای خودش ناپسند می‌داند برای او ناپسند نمی‌شمارد آنچه شایسته اینگونه انسانهاست بریدن و دوری گرفتن از آنها است.

ائمه اهل بیت(ع) دوستان را به منزله روح واحد شمرده‌اند که هرکدام از آنان به همانگونه که در راه مصالح خود می‌کوشد در راه مصلحت دوستان تلاش کند و همان‌طور که برای حفظ منافع خود حرص می‌ورزد در حفظ منافع دوست خویش حریص است بلکه علاوه بر این دستور داده‌اند که انسان برادر دینی خود را بر خودش ترجیح دهد و منافع او را بر مصالح خویش مقدم بدارد تا میان دوستان همدلی و همفکری و هماهنگی روحی پدید آید.

از امام صادق(ع) پرسیدند کمترین حق مؤمن بر برادر مؤمن او چیست؟ فرمود: این که چیزی را که برادر مؤمنش از او بدان محتاج‌تر است برای خود برنگزید.

اسلام با خودپسندی این خوی زشت و ناپسند نبردی آشتی ناپذیر دارد. آیین آسمانی تعلیمات الهی خود را بر پایه مصالح عامه و منافع متبادل میان مردم قرار داده است.